

Slovo úvodem

Vážení spoluobčané, přinášíme Vám v pořadí třetí číslo Rozsečského zpravodaje z roku 2015 s pravidelnými rubrikami. V Kapitolách z regionální historie se stále nacházíme v období velké hospodářské krize třicátých let 20. století. Rozsečská traktoriáda měla letos poněkud komornější průběh, ale i tak si ji všichni účastníci pořádně užili. To platí o dalších aktivitách Klubu seniorů, který zavítal tentokrát do regionu Vysočina. Oddíl Lidové zvyky a obyčeje se bude věnovat rodinným svátkům a tradicím v různých historických epochách, začínáme narozením dítěte.

Nyní po parném létě přicházejí podzimní dny a doba sklizně na polích i zahradách.

Za redakční radu Vám vše dobré přejí Věra a Josef Pros.

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem informuje**Zasedání obecního zastupitelstva****Termín: 27. července**

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č. 5 ve výši: příjmy (5 000,- Kč), výdaje (32 000,- Kč), financování (27 000,- Kč). Dále schválilo záměr dlouhodobého pronájmu části pozemku p.č. 956/1. Zamítlo žádost o odkoupení části pozemku p.č. 325/2. Schválilo umístění označení obce s dodatkovou tabulkou Zákaz podomního prodeje na příjezdech do obce. Starosta seznámil zastupitele s úpravou dopravního značení v okolí mateřské školy. Zastupitelstvo projednalo opravu chodníků v obci a starosta seznámil zastupitele s rozpočtem na opravu výše uvedené komunikace.

Zastupitelstvo schválilo přípravy na projektu revitalizace středu obce. Zastupitelstvo schválilo kupní smlouvu č. 4/2015 o koupi podílů na pozemcích p.č. 566/1, 565/1, 565/2 a 566/3 za celkovou kupní cenu 15 500,- Kč a záměr pronájmu části pozemku p.č. 339/1 za účelem skladování palivového dřeva. Zastupitelstvo schválilo smlouvu o zřízení služebnosti s firmou CETIN a.s. a smlouvu o dílo s firmou EUROPROJEKT na přípravu a zpracování dokumentů k poskytnuté dotaci BRKO. Zastupitelstvo dále projednalo výstavbu víceúčelového hřiště s tím, že bude následně provedena anketa pro občany o umístění hřiště. Schválilo též pořízení herního prvku na hřiště u ZŠ.

Zastupitelstvo projednalo žádost o pronájem části pozemku p.č. 325/2 a schválilo pořízení kopírovacího stroje dle nabídky firmy PEKRO s.r.o.

Termín: 10. srpna

Zastupitelstvo schválilo kupní smlouvu č. 5/15 o koupi podílů na pozemcích p.č.

566/1, 565/1, 566/3 za celkovou cenu 13 000,- Kč. Zastupitelstvo schválilo stavební rozpočet na přípravné práce a opravy obrubníků včetně výměn u těchto komunikací: od č.p. 134 po č.p. 189 ve výši 170 000,- Kč a stavební rozpočet na asfaltobetonový kryt komunikace od č.p. 134 po č.p. 189 ve výši 470 000,- Kč. Zastupitelstvo dále souhlasí s umístěním meteostanice na obecním pozemku u zastávky autobusu. Zastupitelstvo projednalo pronájem části pozemku p.č. 388/1.

Termín: 31. srpna

Zastupitelstvo schválilo kupní smlouvu č. 6/2015 o koupi podílů na pozemcích p.č. 566/1, 565/1, 562/2 a 566/3 za celkovou cenu 8 500,- Kč. Zastupitelstvo schválilo rozpočtové opatření č. 6 ve výši: příjmy (90 000,- Kč), výdaje (228 000,- Kč), financování (138 000,- Kč). Starosta seznámil zastupitelstvo s přípravou výběrového řízení na opravu chodníku. Zastupitelstvo schválilo odkoupení části pozemků p.č. 125 a p.č. 621/3 od manželů Josefa a Boženy Dvořákových. Zastupitelstvo schválilo zpracování nájemní smlouvy části pozemku p.č. 956/1 a též pronájem části pozemku p.č. 339/1 panu Jaroslavu Vítkovi. Zastupitelstvo schválilo finanční příspěvek na zájezd seniorů ve výši 6 000,- Kč. Starosta seznámil zastupitelstvo s instalací herních prvků na hřiště mateřské školy a základní školy. Zastupitelstvo projednalo opravu chodníku v části obce od čp. 123 po čp. 125 a žádost o pronájem/prodej pozemku p.č. 339/1 s tím, že žadatel bude vyzván k upřesnění požadavku na zasedání zastupitelstva obce. Zastupitelstvo schválilo kupní smlouvu č. 7/2015 o koupi podílů na pozemcích p.č. 566/1, 565/1, 565/2 a 566/3 za celkovou kupní cenu 7 500,- Kč. Zastupitelstvo schválilo uzavření smlouvy o spolupráci s firmou Organizačně správní institut, o.p.s. na dodávku energií. Výsledek ankety na umístění hřiště vyzněl jednoznačně pro variantu č. 2. Následně bude zpracován projekt, při kterém bude též přihlédnuto k výsledkům ankety. Majitelé volně pohybujeících se psů porušují Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2013 a tím se vystavují nebezpečí postihu při projednávání tohoto přestupku před komisí města Boskovice.

Kulturní a sportovní činnost v Rozseči nad Kunštátem

Rozsečská traktoriáda – traktorvýlet

Tradiční Rozsečská traktoriáda se v letošním roce proměnila v rodinný traktorvýlet, kterého se zúčastnilo celkem 12 traktorů s přívěsy v počtu osob kolem 40. Skupina vyjela v sobotu 27. června odpoledne, cílem putování byla rozhledna na Kozárově.

Po cestě se uskutečnily občerstvovací zastávky propojené výkladem o krásách okolní přírody Českomoravské vysočiny. U rozhledny v Kozárově přivítal účastníky sám starosta Kozárova. Nejmenší využili situace, že se v okolí rozhledny konal dětský den, a tak si s radostí zadováděli na připravených atrakcích (skákací hrad, trampolína aj.). Jako atrakce posloužila také i

zaparkovaná zemědělská technika. Po vydatném občerstvení a odpočinku nastala cesta zpět domů jiným pro některé překvapivým směrem. Po příjezdu se ještě uskutečnila projížďka uličkami Rozseče a celá akce byla zakončena jako již tradičně na místním hřišti, kde bylo zajištěno příjemné posezení s občerstvením nejen pro účastníky této spanilé jízdy. Poděkování patří všem, kdo si našel čas na tento netradiční výlet v rodinném balení.

Zájezd klubu seniorů

V pátek 25. září se uskutečnil další zájezd, který organizoval rozsečský Klub seniorů. Cílem byl tentokrát kraj Vysočina. Na programu zájezdu byla návštěva baziliky sv. Prokopa a procházka židovským městem v Třebíči, dále prohlídka pivovaru Dalešice a exkurze do jaderné elektrárny Dukovany. Výlet byl zakončen společnou večeří v hotelu Zámek Valeč.

Sběr použitého ošacení

Diakonie Broumov vyhlásila sběr použitého ošacení na středu 30. září a v pátek 2. října od 8.00 do 12.00 hodin a od 14.00 do 16.00 hodin v prostorách za rozsečským kulturním domem.

Lidové zvyky a obyčeje

Narození dítěte

Příchod nového člověka na svět je často považován za největší událost v lidském životě. Pro každou rodinu je to svátek bez ohledu na dobu a místo na zemi. Nový život byl vždy vítán. Rozdíly byly snad jen v tom, že někdy lidé toužili víc po narození syna než dcery a dávali přednost zdravým před nemocnými a slabými.

Tato přání měla svou dobovou logiku a nikdy nebyla samoúčelná.

V minulosti nebyl počet dětí v rodinách jiný než dnes. Nepoužívala se sice v takové míře umělá ochrana proti oplodnění, ale o regulaci se postarala nesrovnatelně vyšší přirozená úmrtnost.

Vůle otce

Rodiny v antickém světě mívaly zhruba tolik dětí, kolik je běžné mít dnes. Otec však mohl rozhodnout o tom, zda si rodina dítě ponechá, nebo je odloží. Zprávy o takovém odkládání dětí se dochovaly hlavně z Řecka. Týkalo se to novorozenců, kteří byli zmrzačení nebo nemocní. Některé z odložených dětí měly naději, že se jich někdo ujme či je koupí, z mnohých se ale stali otroci. Občas se již dospělé dítě po letech se svými rodiči setkalo. K tomu, aby se poznali, sloužily různé amulety, které se dětem dávaly na cestu.

Také v Římě záleželo na otci, zda dítě přijme. Pokud bylo neduživé, nebo byla rodina tak chudá, že už další dítě nemohla uživit, musela se ho vzdát. V lepším případě pak skončilo na místě, kde je mohl někdo najít a ujmout se ho, v horším

zahynulo. Teprve ve 3. století, když už v Římě vládli křesťanští císaři, bylo odkládání dětí zakázáno a prohlášeno za trestný čin.

Řecko a Řím nebyly zdaleka jediné starověké civilizace, kde bylo možné nechtěné dítě odložit. Jen máme z těchto zemí víc zpráv. Určitě to ale neznamená, že šlo o běžnou a rozšířenou praxi. Rodiče nebyli krutí, jen uvažovali více prakticky. Tehdejší zvyklosti a společenské normy jim to umožňovaly.

Středověká křesťanská společnost byla milosrdnější, mnohé rodiny však větší počet dětí stejně nemohly uživit a vysoká úmrtnost si vybírala svou daň.

Právo prvorozených

Až na výjimky byli více vítáni chlapci než dívky. Syn byl pokračovatelem rodu, lepší pracovní silou a jeho mužná síla byla zárukou bezpečnosti. Dívky naopak z rodiny odcházely a v dobách, kdy musely dostat velké věno, aby se provdaly, přišly rodiče velmi draho.

Většinou byl syn s nadějí očekáván alespoň jako prvorozené dítě. A nejen v rodinách panovníků, kde to bylo velmi důležité pro udržení vlády (v Čechách měl prvorozený syn nárok na trůn od 13. století), ale všude, kde byl nějaký majetek, o který bylo třeba pečovat.

Pro prvorozeného to znamenalo mnohem důslednější výchovu a více učení, více zodpovědnosti a v případě předních rodů i zkrácený čas dětství. To tehdy, když otec, na jehož místo musel nastoupit, předčasně zemřel, nebo byl zabit v boji. Primogenitura (právo prvorozeného na dědictví) vyvolávala i závist a nepřátelství.

Z historie známe mnoho příkladů intrik a bratrovražedného boje. Dědický řád, který zaručoval přednostní právo prvního syna na dědictví, byl běžný a obecně uznávaný v celé křesťanské Evropě.

U mnoha starších civilizací tomu bylo naopak, například ve starém Egyptě byl dědicem nejmladší syn. Otec faraon tak mohl vládnout mnohem déle, dokud jeho nástupce nedospěl. I ve středověku se našlo mnoho hospodářů, kteří se snažili předat dědictví co nejpozději. Z podobných důvodů u nás až do 18. století dědili nejmladší synové venkovské selské statky, teprve dědickým řádem z roku 1786 bylo nařízeno předat grunt nejstaršímu.

Současná Indie a Čína

I dnes řeší některé země světa problémy s nechtěnými děvčátky. Například v Indii touží rodiny hlavně po chlapcích, proto se někdy děvčátek zbavují ještě před jejich narozením. Syn je pokračováním rodinné linie, postará se o rodiče ve stáří, zatímco dívka se vdá do jiné rodiny, navíc je třeba ji vybavit značným věnem.

Tato tradice je na indickém venkově tak zakořeněná, že se dokonce říká, že komu se narodí dvě dcery, určitě provedl něco špatného.

Také současná Čína má s touhou po chlapcích velké problémy. Tamní vláda se snaží pod hrozbou trestů (například ztráty zaměstnání) omezovat počet dětí na

jedno, maximálně dvě. Řeší tak překotný nárůst obyvatelstva. Rodí se však mnohem víc chlapců a hrozí, že časem pro ně nebude dostatek žen.

Mnohé nastávající maminky jdou totiž na potrat, když se dozvědí, že budou mít holčičku, protože chtějí raději syna. Navíc stoupá počet opuštěných dívek, protože rodina se jich zbavila, aby mohla mít chlapce.

Teprve v poslední době se tato čínská politika trochu uvolňuje, ale stále platí, že dvě děti v rodině jsou maximum.

Kapitoly z regionální historie

Rok 1934 v Rozseči nad Kunštátem

Koupě domu

Z jara se stěhoval pan František Mareček do domu číslo 37, který koupil od pana Petra Bělehrádka za 8 tisíc Kč a sám se stěhoval do novostavby číslo 107. Také začal se stavbou obytného domu pan František Janča stolař na pozemku svého otce pana Josefa Janči rolníka číslo 8.

Vedle se začalo se stavbou lidového domu. Na Příhoně ze svého domu číslo 104 se musil vystěhovat pan František Hajt a místo prodáno dražbou za 2500 Kč panu J. Markovi, který domek na spadnutí zcela přestavěl.

Úmrtí nejstarší občanky

22. července zemřela paní Františka Dvořáčková, nejstarší občanka v obci.

Oprava cesty

V pátek 3. srpna se prováděla oprava cesty horním koncem vesnice. Opravné práce se konaly zdarma a za pochopení občanů. Zvláště těch, kteří tudy jezdí, byla povinnost, aby se zúčastnili práce.

Učitelské místo

Od prázdnin na uprázdněné místo učitelské dosazen pan František Klíč, rodák z Kořence u Boskovic.

Vyznamenání

13. srpna byl udělen panem presidentem republiky dekret uznání za věrné služby obci za dobu 50 let panu Josefu Prudkému číslo 43.

Ceny obilí

Letos polní úroda je pěkná. Obilí se prodává oves 45-55, žito 65 Kč. Pak na žito zřízen intervenční fond příplatkový, čímž cena žita zpevnila na 85-90 Kč, pšenice 125-130 Kč, ječmen 70-80 Kč.

Naproti tomu železo přidražilo a průmyslových výrobků a umělých hnojiv cena

neklesla.

Hospodářství

Všude jeví se ochablost, hospodářské nesnáze, nic se nepodniká. Venkov pociťuje nedostatek, bídu, počet nezaměstnaných roste.

Společenská kronika

Narozené děti

Jan Boček

Dušan Prudký

Vendula Kolaříková

Blahopřejeme novomanželům

Alena Bednářová – Tomáš Doskočil (Chlébské)

Michaela Šabrňáková (Olešnice) - Petr Bednář

Alena Řezníčková (Boskovice) – Jaroslav Vítek

Kateřina Marečková – Jaroslav Meduna

Z našich řad odešli

Jarmila Ondrová

Karel Peterka

Božena Musilová

Ladislav Šudák

Blahopřejeme jubilantům

Bohuslava Svobodová

Marta Musilová

Eliška Graciasová

Miloslava Synková

František Bělehrádek

Josef Janča

Vlasta Prudká

Vydavatel:

Obecní úřad Rozseč nad Kunštátem (uzávěrka příspěvků 30. 9. 2015)

Redakční rada:

PhDr. Josef Pros (předseda), Mgr. Věra Prosová (místopředseda), Josef Háb ml.,
Miroslav Šikula, Jaroslava Marková, Jana Chloupková